

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/23336

Ek. 8

Sayı : 56020453/2013-610.01-576/1560/2762
Konu : Yazılı soru önergesi

23/26/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 24/05/2013 tarihli ve 43452547-120.07-125076 sayılı yazı,
b) 21/06/2013 tarihli ve 2768/5346 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Demir Çelik tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23336 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

1- Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-576/1559/2761
Konu : Yazılı soru önergesi

22/06/2014

Sayın Demir ÇELİK
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23336 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı, ceza infaz kurumlarında ise bu kavrama dayalı bir sınıflandırma bulunmamaktadır. Ceza infaz kurumlarına, haklarındaki mahkûmiyet hükümleri kesinleşerek infaz aşamasına geçen "hükümlü"ler ile mahkemelerce verilmiş tutuklama kararlarına dayalı olarak "tutuklu"lar alınmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlıklarının korunması ve hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte, ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmekte, tüm muayene ve tedavi sonuçları kişinin sağlık dosyasına kaydedilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri, Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

III- A) Anayasanın 104. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (13) nolu alt bendinde, sürekli hastalık, engellilik ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlardır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte olup, düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Sayın Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmadığı gibi, Sayın Cumhurbaşkanınca "özel af" kapsamında cezaları kaldırılan hükümlülerin ceza infaz kurumlarından tahliye edilmemeleri gibi bir durum da söz konusu değildir.

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir mahkûmun hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"la 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği de kabul edilmiştir.

Sözü edilen bu düzenleme çerçevesinde, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlülerle ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

IV- A) Bakanlığımızca hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi ve buna bağlı oluşturulan Eylem Planında, "Ceza infaz sisteminin geliştirilmesi" ve "Ceza infaz kurumlarının uluslararası standartlara uygun hâle getirilmesi yönündeki çalışmalara devam edilmesi" temel hedefler arasında yer almaktadır.

İnfaz sisteminin insancılık ve etkinliğini belirleyen önemli bir husus, ceza infaz kurumlarının fiziki alt yapısıdır. Hükümlülerin ıslahını esas alan, güvenlik sorunu olmayan modern infaz sisteminin fiziki mekânlarının oluşturulması gerekmektedir. Öte yandan, artan ihtiyaçlar dikkate alınarak ceza infaz kurumlarının hükümlü ve tutuklu barındırma kapasitesinin artırılması önemli bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanması amacıyla modern, iyileştirme faaliyetlerinin daha iyi yapılabilirdiği ve yaşam standartları yüksek bölge ceza infaz kurumları yapılmış ve yapılması plânlanmaktadır. Ayrıca küçük, iyileştirmeye elverişli olmayan ve kapasitesi yetersiz birçok ceza infaz kurumu kapatılmış bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Cezaevi Asgarî Kuralları ile Avrupa Cezaevi Kurallarına uygun, sağlıklı, güvenli, mekanik, elektronik donanımlı ve rehabilitasyon işlemlerine elverişli yeni ceza infaz kurumları yapılması çalışmaları devam etmektedir. Ceza infaz kurumlarının fiziki koşullarının iyileştirilmesine yönelik olarak, önümüzdeki 5 yılı kapsayan süreçte 198 yeni ceza infaz kurumunun yapımı planlanmıştır. Bunlardan 80'i inşaat, 50'si proje, 47'si planlama ve 21'i ihale aşamasındadır.

B) Fiziki kapasitenin artırılması hedefinin yanı sıra, hükümlü ve tutukluların fiziksel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla çok yönlü çalışmalar da yürütülmektedir. Hükümlü ve tutuklular, ceza infaz kurumlarına kabulleri sırasında psiko-sosyal servis uzmanlarınca doldurulan tanıma takip formuyla belirlenen psiko-sosyal özelliklerine uygun odalara yerleştirilmekte, kurumlarda Millî Eğitim Bakanlığına bağlı halk eğitim merkezi müdürlükleri ile işbirliği çerçevesinde eğitim, mesleki eğitim, spor, sosyal, kültürel ve hobi aktivitelerine katılımları sağlanmaktadır.

Hükümlü ve tutuklular, ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda psiko-sosyal servis uzmanlarınca bireysel psikolojik görüşmelere alınmakta, "Öfke Kontrolü Programı, Alkol Madde Bağımlılık Zarar Azaltımı Programı, Önce Düşün Programı, Özel Gözetim ve Denetim Programı ve Salıverilme Öncesi Mahkum Gelişim Programı" gibi grup çalışma programlarına katılımları sağlanmaktadır. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği çerçevesinde 0-18 yaş arasında çocukları olan kadınlar ile diğer hükümlü ve tutuklulara yönelik olarak "0-18 Yaş Aile Eğitim Programı" yürütülen diğer çalışmalar arasındadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

V- İlgili Cumhuriyet başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerin, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesi gereğince cezalarının infazının ertelenmesini talep ettikleri,

B) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden;

1- Üçünün, hastalıkları nedeniyle cezaları tehir edilerek infazlarının ertelendiği,

2- Birinin, Diyarbakır Dicle Üniversitesi Hastanesinin 28/03/2013 tarihli ve 197 sayılı Sağlık Kurulu Raporuna göre orta derecede işitme kaybı olduğu; hapis cezasının infazının hayatı için kesin bir tehlike oluşturmadığı, ceza infaz kurumunda hayatına devam edebileceği ve hastalığı nedeniyle infazının geri bırakılmasına gerek olmadığının mütalâa edildiği ve Adli Tıp Kurumu tarafından da talebinin reddedildiği,

3- Birinin, Anayasanın 104. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında özel af ve 5275 sayılı Kanunun 16. maddesi gereğince infazının tehiri ile ilgili işlemlerine başlandığı ve sağlık kurulu raporu için sevk edildiği; İstanbul Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulunca tanzim edilen 23/06/2010 tarihli ve 6343 sayılı Raporda, hâlihazırda ceza infaz kurumu şartlarında infazına devam edilebileceği, Anayasanın 104. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir sürekli hastalığı, sakatlığı veya kocama hâli bulunmadığının belirtildiği ve talebinin reddedildiği,

C) Soru önergesinde adı geçen tutuklunun, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesi gereğince cezasının infazı durdurularak hastalık nedeniyle tahliye edildiği,

Bildirilmiştir.

VI- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

1- Ceza infaz kurumlarında barındırılan ve sürekli hastalığı bulunan tutuklu sayılarıyla ilgili çalışmaların devam ettiği,

2- Cumhuriyet başsavcılıklarınca Bakanlığımıza yapılan bildirimlere göre,

a) 12/02/2014 tarihi itibarıyla, ağır ve sürekli hastalığı bulunan hükümlü ve tutuklu sayısının 488 olduğu,

b) 04/02/2014 tarihi itibarıyla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesi gereğince infazı tehir edilen hükümlü ve tutuklu sayısının 184 olduğu,

3- Ceza infaz kurumlarında bulundukları sırada hastalık sonucu hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayıları ile ağır ve sürekli hastalığı olanların yaş dağılımına ilişkin istatistikî bilgi bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan